

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor,
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A befejezés előtt.

Nem tudom miért, de különös szofiz-mával azt magyarázzák ki Fehérváry báró és Széchényi grófnak az új kabinetalakításnál történt mellőzéséből, hogy a korona megharagudott e két tanácsadójára azért, mert katonáék akaratának a magyar parlamentben érvényt szerezni nem tudtak. Ez az okoskodás a közvélemény egyszerű megtévesztésére fölösleges, sőt káros is.

Mért nem fordíthatnánk meg az okoskodást? Mért nem mondhatnánk így: a korona meggyőződött arról, hogy Fehérváry Géza báró és Széchényi gróf tanácsai őt rosszul informálták a nemzet akaratáról és így tovább nem kell neki e két tanácsadó, mert megbízhatatlanoknak ismerte meg őket.

Ez az okoskodás sokkal természetesebb, már csak azért is, mert hiszen ő felsége a katonai javaslatokat határozottan elejtette. Olyan férfiakat nevez ki a kimaradt miniszterek helyébe, akik, mint új emberek a parlamentben, épen nem

lennének képesek oly agresszív politikát követni, hogy a parlamentben katonai akaratoknak feltétlenül érvényt szerezzenek.

Legyünk csak őszinték. Fehérváry kegyvesztettségét ne a korona rovására írjuk, hanem inkább a korona javára.

Bizonyára ilyen hamis az az okoskodás is, mely az új miniszterelnököt már is inparlamentarizmussal vádolja azért, mert nem a parlamentből választja a két új minisztert, hanem két, a parlamenten kívül álló férfit választott magának. Tudjuk azt, hogy a király személye körüli ministert a többi miniszterelnökök is majdnem mindig a parlamenten kívül keresték, a honvédelmi tárczát pedig föltétlenül szaktekintélyre kell bízni, aminő jelenleg a parlamentben nincs.

Mért nem emeltek ilyen vádakot más miniszterelnök ellen és mért vádolnak a honvédelmi miniszter megválasztása miatt akkor, mikor inkább örülni kellene Fehérváry távozásának, amihez az új miniszterelnöknek még is csak van köze.

Legyünk igazságosak. Várjunk a vá-

daskodással addig, amíg arra komoly okunk lesz. Ha előre vádaskodunk általában, a később szükségessé válható komoly vádaskodásnak hinni nem fognak. Előre vádaskodva csak magának árthat a vádaskodó és a vádoltnak csak használhat. Ha kell, mi leszünk az első vádlók.

A verbászi kerület legújabb jelöltje.

Említettük, hogy báró Vojnich Istvánt felszólították, lépjen fel a verbászi kerületben. Vojnich István báró, akinek megválasztása egészen biztos lett volna, a nála járt küldöttségnek, amint hozzá közel állóktól értesültünk, határozott ígéretet nem tett. Most már, mint a fővárosból hírlik, nem is fog fellépni, mert a kerületben Khuen Héderváry lesz a képviselőjelölt. Azt hisszük, hogy bárki lenne is az új magyar miniszterelnök ellenjelöltje, aligha aratna vele szemben győzelmet.

Az új kabinet.

Az új kabinet tagjai, mint tudósítónk írja, a következők:

Elnök és belügy: Khuen Héderváry, pénzügy Lukács László; kereskedelem

Szabadkaiak tanulmányutja.

— Emlékezés. —

A »Bácsmezei Napló« eredeti tárczája.

Irta: László G, ula.

Diadal-kapu volt a szabadkai tanítónő-képezde növendékeinek utja, végig a Székelyföldön. Érezni lehetett az egész vonalon, hogy a mozgalom jelentőségét megértették, kezdve a néptől föl a magasabb körökig, — nők és férfak egyaránt. A szívek össze dobantak a közös szeretetben; a Délvidék leányai meghatva látták, hogy a jó székely nép mint örül jövetelüknek, mennyire becsüli Magyarországot gyermekeit, honnan oly ritkán tévedt erre utas. Leszedték virágaikat és odanyújtották, s a mi jót e föld terem, kedveskedtek vele, megaranyozva a rövid együttlétet a testvéri érzésnek és vendégszeretnek őszinte kifejezésével.

Ünnep volt, vasárnap volt mindenütt, a hol elvonultak, illatos virág és lelkesítő zene fogadta őket. A nagy természetben a madarak dala, patakok csobogása köszöntötte. Minden fordulónál váltakozó tájkép utatarta szépségeit, marasztalóan:

— »Lássál és gyönyörködj!«

A lombdöket illatos fenyőerdők követ-

ték, három napig utaztak benne. Imponáló sziklatornyok, lenyulva a zugó vizekbe, barlangok, hullámos hófehér vizesések, s nyugodtan álló tavak tárultak más-más változatban elé.

Ki tudná mindezt leírni s kifejezni az érzelmeiket, miket közvetlen élvezések nyújtott.

Mi volt a legszebb, hol nyilvánult a vendégszeretet legmelegebben, mindegyre ki tudna felelni? Egybe olvadnak most az emlékek s egészben azt konstátálhatom, hogy a fontos nemzeti missziót, mit a Székelyföld idegenforgalmának bevezetésével a Székely Társaságok ritka égyetörtéssel kezdetek, megértették s átértékelték mindenütt.

Köszönet érte.

A fogadtatás kezdve Szászrégenen, végig Toplicsán, Borszákon, Gy.-Ditrón, Gyergyó-Szentmiklóson, Parajdon, Szovátán, Nyárad-Szeredán és Maros-Vásárhelyen egyaránt szíves volt.

De nem hallgathatók el két jelenetet, ami programmon kívül meglepetésül készült.

A disznajói fogadtatást. Egy tömegben itt látták a kirándulók a népet, melyet tanulmányutjukban elsőnek ismerni akartak. A nép megnyilatkozását, a mi után vágyik a városi ember. Ez elragadó volt.

Az iskola előtt állott sorfalat ünneplő ruhában két falu (Magyaró is) öregje, ifja. Közöttük a pap. S szólt ékesen, bibliai nyelven az Alföld gyermekeihez.

»Vártunk testvéreként, szeretünk titeket s ha elhagyjátok a bércezes Székelyföldet, hová most léptetek be, akkor is szíveinkben őr-zünk.«

Szem szárazon nem maradt. Örömkönyek voltak.

A pap beszéde után felhangzott a nép ajkán az ének. Istent dicsőítő, egyházi ének. A falusi leányok virág csokrokat nyújtottak át a vendég uri leánykáknak s hamarosan megindult köztük a terefere. A kíváncsiaknak megmagyarázták, hogy nevezik öltözetüket s miként alkalmazzák azokra a szép himzéseket. Az asszonyok az iskolában kiállított himzéseket s tiszta házaik színes berendezéseit mutatták meg.

Ezt a szép jelenetet befejezte a csolnakázás a Maroson át és Lénárt magyarói lelkeszől a barátságos villásreggeli.

A második felejthetetlen része az utnak a parajdi sóbányában lefolyt jelenet volt, mit Benedek Kálmán bányanagy rendezett. Férfiak és nők váltakozó karéneke, a sajtóságos és eadig nem látott tűzijáték s maga a bá-

Láng Lajos; földmivelés *Darányi Ignác*; közoktatás *Wlassics Gyula*; igazságügy *Plósz Sándor*; honvédelmi *Kolozsváry Dezső*; személy körüli *Festeticz Tasziló*; horvát *Cseh Ervin*.

Ugy látszik, hogy az új miniszterek már szombaton leteszik az esküt, s az új kabinet kedden fog bemutatkozni a képviselőházban.

Baja városa téli kikötőt kap

— Saját tudósítónktól. —

Baja, június 26.

Rendre realizálja mostanában a kormány Baja városának rég vajdó legvitálisabb érdekeit és mindezt a függetlenségi párt égisze alatt éri el a város, mely eddig negyedszázadon át kormányparti képviselőt választott — hiába. A baja-báttaszéki Dunahíd előmunkálatainak csak a minap történt befejezése után, most egy másik régi óhajásunk lépett a megvalósulás stádiumába, s ez az, hogy a közhajzás szempontjából oly föltötte előnyös helyzetben lévő városunk téli kikötőt kapjon.

E tárgyban a következő leirat érkezett ma a város közönségéhez:

M. kir. földmivelésügyi miniszter. 18531/V. szám.

Méltányolva a városnak a közhajzás szempontjából előnyös helyzetét és hozzám e részben intézett fölterjesztését, midőn legutóbb nagyobb mértékű állami beruházások vétettek tervbe, készséggel használtam föl az alkalmat, hogy a téli kikötők költségeire is a fedezetet ezen beruházások keretében biztosíthassam, s miután a m. kir. kormány ez irányu javaslatomat elfogadta és a téli kikötők építésére 2 millió koronát irányzott elő, a vonatkozó törvényjavaslat alkotmányos tárgyalása és a szentesítés után mód lesz arra nézve, hogy a városnak a téli kikötő megépítésére vonatkozó óhajása megvalósulást nyerhessen.

Eiról a város közönségét tudomásul értesitem.

Kelt Budapesten, 1903. június 19-én.

Darányi s. k.

A hír városszerte a legmesszebbmenő éryaüreg, mely mécsekkal volt megvilágítva, mindig emlékezetben marad.

A szeretetnek és megbecsülésnek mindezen nyilvánulásai szóltak természetesen a kiránduló intézetnek is, mely elsőnek nyitotta meg Borszék felé az idegen forgalmat s annál melegebb volt, mert leányokat üdvözölhettek, de szállott az egész királyhágóntuli magyar társadalomnak, melyet idevár a Székelység.

Üzenet volt a nagyobbik testvér ország-részbe, hol a székelység a muló sajnálkozásán kívül egyébbel nem találkozott, fogható figyelemre és támogatásra eddig nem talált. A testvér nemzet nem ismerte egymást, nem kereste az érintkezést s jó részt ez is oka volt, hogy a székelység elhagyottnak maradt. Eddig így volt, de hogy jövőben megváltozék a viszony, arról tenni fognak mindazok kik a székely társaságok szives kalauzolása mellett megismerkednek a székely vendégszeretettel s felfedezik a Székelyföldnek páratlan gazdag természeti kincseit.

És hirdetik ma, holnap és mindenkor, hogy a Székelyföld az ország gyöngye.

deklódést kelti és az elfogulatlanabb telivér kormánypartiak is immár készséggel ismerik el dr. Reich Aladár, városunk agilis, fiatal képviselőjének érdemeit városunk érdekeinek megvalósítása körül.

Megyénk vas és fémipara.

A megye vas és fémipara ugyanazon nehézségekkel küzd most is, mint már évek óta. Különösen a nagyszámu kisiparos műhelyek érzik hátrányosan a kész ércziparcik-ek árusításának kiterjesztését és így lakatosaink — kivéve az épület lakatos munkákat — csak korlátolt mérvben jutnak megrendelésekhez. Egyes kereskedések raktáraik számára a helyi iparosokkal dolgoztatnak, amit a behozott olcsó osztrák gyártmányok versenye nagyon megnehezít.

A vas és fémipari szakmák között folyton emelkedő mérvű a kerület nagyobb városokban a drótfonás és szövés, melyet erősebb vállalatok folytatnak Ujvidéken és Baján.

Épület és műlakatos iparunk a kerület-szerte alig emelkedő építkezési kedv folytán évek óta nem jut elegendő megrendeléshez és ez érezhető volt a mult évben is.

Jelentős haladást mutat Rothmann Imre szabadkai vasbutorgyára, mely az elmúlt évben rézagyak készítésére rendezkedett be és vasöntőde létesítésével is kibővült. E gyártulnyomóan kivitelre dolgozik es nagyobb exportja van Ausztrián és Hercegovinán kívül Szerbiába, Bulgáriába, Törökországba, Egyiptomba, Görögországba, Kisázsziába. Sajátságos, hogy amíg vasbutorok tömegesen hozatnak be Magyarországra, az itteni termelés külföldre kerül.

Polytonos fejlődésben van a berendezések kiegészítése folytán megyénk gépgyártása és gyáraink az elmúlt évi jó termés okozta némi forgalomnagobbodásról tesznek említést.

Az ujvidéki, bajai, szabadkai, cservenkai gazdasági gépgyárak és gépjavitó műhelyek munka teljesítése egészben igen jelentékeny és mintegy négyszázra megy a szakmunkások száma, kiket foglalkoztatnak. Különösen szépen fejlődik Zikmund és Társa cég ujvidéki gépgyára, mely már évek óta kivitelre dolgozik.

Szücs Ödön bajai gazdasági gépgyáros a különben szintén szépen fejlődő vállalatának akadályul a megrendelés-gyűjtés nehézségeit sorolja föl.

Ugyancsak panaszt említ főt a Zikmund és társa ujvidéki cég is, fölhozván, hogy a kivittelt a vámhivatalok által támasztott nehézségek korlátozzák. Egyik lényeges akadályul még azt is megjelöli a cég, hogy Szerbiában a szerszámokat is megvámolják, miket a szerelők a kivitt gépek montirozásához magukkal visznek, a vámmentességért való folyamodás pedig sok külsőségbe és idővesztésébe kerül.

Megemlitjük még itt a megyében nagyobb-mérvű, egyszerű szelelőrosta készítését, mely Bulkesz, Cservenka és O-Sová községekben folyik. Az e vidéken készült rosták — bár egy-két év óta fogyó forgalommal — a szomszédos vármegyéken kívül Szerbiába, Bulgáriába és Romániába is exportáltatnak. A kivitel fejlődésének akadályait a magas vámtételekben jelölik meg az érdekeltek.

Kocsigyártóink azt mondják, hogy forgalmuk az előző évekkel szemben némileg emelkedett. Kocsigyártóink és azok között az ujvidéki, zombori, szabadkai és bajai jelentékenyebb műhelyek tulajdonosai különben

igen versenyképesek és messzebb vidékekről is sorakoznak a vevők.

E szakmából megyénkben Ujvidéken a Reich és Lebherz cég nagyobb mennyiségben szállított az elmúlt évben is kocsikat és kocsialkatrészeket Ausztriába, Boszniába és Szerbiába.

Jelentékeny ipar még, különösen Apatinban és a kerület nagyobb városában a hangszergyártás, valamint Ujvidéken a mérlegkészítés. Mindkettő arányosan és fokozatosan fejlődik.

Egy nagy pör befejezése.

Kalocsáról írják: Kunszt József volt kalocsai érsek, aki végrendelet hátrahagyásával 1866-ban halt meg, 2 millió 348.126 forint és 46 kajczár vagyonát végrendeletileg a következő intézetekre hagyta: a kalocsai jezsuita-rend kollégiumára, a kalocsai gyermekszemináriumra és a Miasszonyunkról nevezett apácák kalocsai nevelő intézetére. Ezt a végrendeletet az érsek halála után 30 évvel, 1896-ban megtámadták az örökösök főpap rokonai: Törökne Vasatko Fáni, Ratszky József szepesi kanonok és Művész János nyugalmazott plébános. A végrendelet érvénytelenségének kimondása esetén a hagyatéki összegnek egyharmada illette volna meg a rokonokat, egyharmada a kincstárt és egyharmada a kalocsai egyházmegyét. A felperesek azt vitatták, hogy a végrendelet nem Kunszt érsektől származik vagy ha igen, akkor is érvénytelen, mert a tanúk azt alá nem irták és mert királyi jóváhagyás nélkül rendelkezett a főpap. Az alperesek viszont azt bizonyították, hogy a végrendelet, mely 1859. szeptember 22-én kelt, csakugyan az érsektől származik, továbbá, hogy az az osztrák polgári törvénykönyv hatályban lépte előtt iródván, tanúk láttamozása nélkül is érvényesnek tekintendő és hogy akkor még a konkordátum lévén érvényben, királyi jóváhagyás nem volt szükséges a főpapok végrendelezéséhez. A közel hét év óta folyó perben a kalocsai kir. törvényszék a budapesti kir. Tábla és legutóbb a magyar kir. Kuria is az alperesek álláspontjára helyezkedvén, a végrendeletet érvényesnek nyilvánította, a felpereseket pedig keresetükkel elutasította, akiknek most már megszűnt minden kereseti joguk, minthogy Kunszt érsek halála óta 32 évnél több idő telt el.

H I R E K.

Szabadka, június 26.

— **A kir. főügyész szemleutja.** *Lobmayer* István szegedi kir. főügyész Zomborba utazott, hogy az ottani kir. ügyészség ügykezelését megvizsgálja.

— **Áthelyezések a csendőrkerületben.** A szegedi II. csendőrkerületben tömeges áthelyezések lesznek. Az áthelyezéseket a hivatalos lap legközelebbi száma már közölni fogja. Az összes áthelyezéseket itt közöljük: Dombrádi Nagy Gyula alezredest a honvédelmi miniszter Brassóba helyezte az ottani csendőrkerület parancsnokává. Ugyancsak Brassóba helyezte át a miniszter Mátéka János főhadnagy-számvevőt. Ádámosy Béla főhadnagyot Sátoraljauhelyre, Várad Ede századost pedig Besztercebányáról Szegedre helyezték át II. törzstiszti teendővel megbízva. A kerület más városában a következő változások történtek: Dombi Sándor

főhadnagyot Nagybecskerekéről Brassóba, Klatrovecz Géza főhadnagyot Szabadkáról Nagybecskerekre és Sikorszky Zsigmond hadnagyot Oraviczabányáról Pancsovára helyezte át a honvédelmi miniszter.

— **Szabadkai esperesi kerület** szokásos tavaszi tanácskozásait e hó 25-én tartotta Csantavóren Gyenes János plébánosnál, Kuluncsics Miklós bajmoki esperes-plébános elnöke alatt. A kerületi papság igazán szép számban jelent meg e tanácskozmányon, a melyen sok egyházi ügy képezte a megbeszélés tárgyát.

— **A bajai lökört százéves jubileuma.** Tudósítónk írja: Az idén lesz száz esztendeje, hogy a »Bajai Polgári Czéllövész Társulat« megalakult és bizvást elmondhatni, hogy az elmúlt évszázad alatt ez a társaság mindig előkelő és vezetőszerpet vitt Baja város társadalmi harmoniájának megteremtésében. Most, hogy százéves jubileumához közeledik a lökört, nagyszabású társadalmi akció indult meg a méltó jubilálásra. A sajtó képviselői, Erdélyi Gyula városi főjegyző, dr. Lemberger Ármán, Szirmai Vidor dr. és Nagel Sándor képezdei tanár a legmeszebb menő és buzgó propagandájukkal — a bizottság többi tagjaival karöltve — mindent megtesznek az augusztus 20-án megtartandó jubilaris ünnepség fényének emelésére, mely iránt — mondhatni — meggyeszerzte élénk érdeklődés nyilatkozik meg. Az ünnepélynek lefolyásáról részletesen fogunk beszámolni.

— **Esküvő.** Erdélyi Mór cs. és kir. udvari fényképész, f. hó 28-án délelőtt 9¹/₂ órakor esküszik örök hűséget Lord Anna kisasszonynak, Budapesten a dohány-utcai izraelita templomban.

— **A nyugdíjgyi bizottság** holnap, szombaton d. e. 9 órakor ülést tart.

— **Amerikai birkozó Szabadkán.** Charles Cheksz, a híres amerikai birkozó, holnap, szombaton reggel Szabadkára érkezik, a 28 és 29-iki nemzetközi birokversenyekre.

— **Az új iparengedélyek.** A rendőrkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság Nagy Varjas Antal Rókus asztalosmesternek (VI. kör. 235 sz.), Lanke Ferencz hangszerjavító és elárusítónak (VI. kör. 83. sz.), Knapcz Vincze kifőző és vendéglősnek (I. kör), és Ferencsik Mária férj. Klein Péterné női szabónak (III. kör. 348 sz.) új iparengedélyt adott, továbbá Márton Mihály bérkocsi iparát beszüntette.

— **Halálozás.** Nagel Sándorné sz. Scultóty Emma urnő, Nagel Sándor bajai képezdei tanár neje, f. hó 23-án, 53 éves korában jobblétre szenderült. Ma temették nagy részvétellel.

— **Győztes szabadkai lovak.** A tegnapi bécsi lóversenyek egyik futamában bajsai Vojnich Sándor lova Cziril, kilencz társával szemben sok lóhosszal elsőnek érkezett a célhoz.

— **Véesej főhadnagy állapota.** Véesej Ervin huszárfőhadnagy állapota napról-napra javul. Gömör törzsorvos eltávolította fejéből a golyót. Véesej főhadnagy a jövő héten már elhagyhatja a kórházat.

— **Megbokrosodott lovak.** Igen könnyen óriási szerencsétlenséget okozhatott volna ma délelőtt egy szállási parasztgazda könnyelműsége. A Szt.-István téren az Ohrman-féle vaskereskedés előtt ugyanis megállt kocsijával és a kocsit, a melybe két fiatal, tü-

zes vérű csikó volt befogva, magára hagyva bement az üzletbe. Mialatt bent dolgát végezte, a csikók — valószínűleg a villamos-tól — megijedtek és a kocsit magukkal rántva, vad futásnak iramodtak egyenesen a sűrű néptömegtől hullámzó piac-tér felé. Szerencsére, az egyik villanyos oszlop feltartóztatta a rohanó állatokat s így csak a kocsit előrsze tört össze. A könnyelmű parasztgazdát a rendőr őrszem feljelentette a kapitányságnál.

— **Tűzeset.** Tudósítónk írja: Tegnap csütörtökön estefelé Csantavér község szélén kigyulladt egy ház. Mire az önkéntes tűzoltók odaértek, habár igen gyorsan felkészültek, a nádas épület teljesen lángban állott s így le is égett. A tűzoltók csakhamar lokalizálták a tüzet s így tovább nem terjedt. A ház belseje épen maradt. — Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a szél nem volt igen nagy, s hogy közelben sem ház, sem más gyúlékony anyag nem volt. A ház tűz ellen biztosítva van. A tűz oka ismeretlen.

— **Aratás előtt.** Egy-két alföldi vármegyében a munkásmozgalomnak ismét oly jelei mutatkoznak, melyekből arra lehet következtetni, hogy némely helyen a szerződött munkások a szerződések teljesítését megtagadva esetleg sztrájkolni is fognak. Mint értesülünk, a földművelésügyi miniszter megfelelő tartalék-munkáscapatok szervezésével megtette a kellő előintézkedéseket arra, hogy a szerződészegő munkások pótolhatók legyenek, így az aratás zavartalan lefolyása biztosított.

— **Anyakönyvi hírek. Meghaltak:** Szekulics Vera 5 napos, Horváth Jánosné szül. Pölhe Erzsébet 31 éves, Peron József 5 éves. Szül. 9; 3 fiu, 6 leány. Házasság: Szerencse István Piukovics Marcellával.

— **Egy városi munkás balesete.** Rizsányi Mátvás városi munkás ma délelőtt a városi munkálatok teljesítése közben a kanálisba esett, de egyéb baja nem történt, mint-hogy alaposan a nyelvébe harapott.

— **Kazal tűz.** Ma délelőtt a III. körben Krizsanov Lázár Hattyu-utca 728. szám alatti házának udvarán egy kazal szalma kigyulladt, azonban a gyorsan kivonult tűzoltók a komolyabb veszedelemnek a tűz azonnali eloltása által elejét vették. A kár jelentéktelen.

— **Lopás.** Kapás Ferencz vasuti kalauz udvaráról ismeretlen tettesek összesen 37 darab apró jószágot loptak el. A károsult a lopást feljelentette a rendőrségnél, a mely már a tettesek nyomában van.

— **Öngyilkos elmebajos.** Bajáról táviratozzák lapunknak. Tegnap a »Gizella« dunai személyszállító hajón egy Engl Bernát nevű elmebajos bajai ur ember utazott. Engelt a budapesti klinikáról haza, Bajára szállították. Utközben dühöngeni kezdett és mindenkit leöléssel fenyegetett, mikor megakarták fékezni, kiszakította magát az emberek kezéből s a Dunába ugrott, ahol nyomtalanul eltűnt.

A megváltás.

— Hock János előadása. —

Az Urania színház igazgatóságának szives figyelme folytán Szabadka városának publikuma 27-én, szombaton este a városi színházban hallani és látni fogja Hock János, orsz. képviselő, lelkes egyházi férfit, író és országos hírvő szónokunk kitűnő művét: a Megváltást. Ez a mű, amikor illusztris szerzője a pesti Urániában felolvasta, elragadta

az egész fővárost, úgy, hogy nagyobb ünnepek alkalmával az előadást meg kellett ismételni.

Azóta Hock János e művével a vidék nagyobb városában is fellépett, hogy hirdesse a megváltásban való hitet, a melyen a mai civilizáció, a nemzetek boldogsága alapul s felnyissa azt a tiszta lelki forrást, melyből a földi ember hitét, reményét, szeretetét meríti.

Akik olvasták Hock János írásait, tapasztalták az ő ideális agitációját a művészetek érdekében, vagy hallották az ő ékesszólását azok tudják, hogy az Urania nagy hálaára számíthat részünkről, hogy Hock Jánost az ő kitűnő művével Szabadkára hozta.

Az előadásnak két fő része lesz. Egyrészt Hock János felolvasása, melyben végig vezet az emberiség történelmén s a világ teremtésétől addig az időig, midőn a megváltó Jézus Krisztus meghalt a keresztfán és beteljesedett, másrészt az egyes jeleneteket művészi kivitelű vetített képekben fogjuk szemlélni; e képek a legelső festők műveinek reprodukciói.

Hallottam Hock János előadását a budapesti Urániában. Valóban szívet és lelket gyönyörködtető klasszikus előadás volt ez. A közönség megbüvölve hallgatta a költői képekben, hasonlatokban áradó, ódai lendülettel szárnyaló felolvasást; s valami kimondhatatlanul boldogító érzés volt az, midőn a szent vallás papja bevezette a szíveket lelkeket abba a lelkivilágba, a hol az ember megérti a fájdalmak szenvedések és megpróbáltatások célját s hol tudatára ébred annak, hogy ezek az embert a tisztulás, a javulás s a tiszta szeretetben való egyesülés, a megváltás felé vezetik.

Hock Jánosnak e magasztos missiója megérdemli, hogy városunk avval honorálja, hogy meleg szeretettel fogadja körébe és előadása alkalmával színházunk egészen megteljen közönséggel.

* * *

Az egyetlen felolvasás este 8 órakor kezdődik, s három részből fog állani és 190 színesen vetített kép fogja illusztrálni. Az első rész a teremtéstől a vizözönig terjed, a második a patriarkák és a próféták korával foglalkozik, a harmadikban az illusztris szerző a sülyedéstől a megváltásig terjedő kort tárgyalja elragadóan.

A helyárok a rendesek. A páholy jogtulajdonosok kéretnek, hogy junius hó 27-én d. e. 11 óráig helyeik iránt intézkedjenek.

Törvénykezés.

Elhalasztott tárgyalás.

A több rendbeli csalás és okirathamisítással vádolt Wizner Károly zentai tanító bűnyüvének tárgyalását a kir. törvényszék bizonytalan időre elhalasztotta, mert a mára beidézettek közül az egyik tanu nem jelent meg. A védő ma még több tanu beidézését is kérte, a kiknek a tárgyalás újabb határnapjára való megidézését a törvényszék el is rendelte.

A Knézevics-féle váltóhamisítási bűnper.

Ma játszódtott le a helybeli kir. törvényszék előtt a Knézevics-féle váltóhamisítási bűnper utolsó felvonása. A kir. Curia ítélete olvastatott ugyanis fel, a mely szerint a semmiségi panaszok elutasításával a Péics Jánosra rótt 2 évi tegyház és a Nagy

Józséfre rótt 6 havi fogház büntetés helyben hagyatott azzal, hogy Péics Jánosnak 2 havi és 21 napi vizsgálati fogság be lett tudva.

Verekedő bál legények.

Neszvecsko Antal b.-almási paraszt legény már régebben neheztelt Dinnyés Magda Mihályra, mert ez egy izben, midőn szőlőjükben őket meglátogatta, alaposan rászólt azon méltatlan bánásmód miatt, amelyben Neszvecskó atyját részesítette. A bántalmazott ezt nem tudta többé megbocsátani és ez évi február hó 2-án is egy házi bál alkalmával összeszólalkozott régi haragosával, a kit kétszer pofon is ütött, mire Dinnyés botjával 4—5 izben fejére vágott és jobb karján bicskával megszurkálta.

A kir. törvényszék büntető tanácsa a mai tárgyaláson bizonyítékok hiányában enyhítő körülményül elfogadta vádlott védekezését, hogy tettét önvédelemből követte el, miértis **három heti fogházra** és 40 korona pénz-büntetésre ítélte. Vádlott és védője az ítéletben megnyugodtak, de a védő dr. **Mukits Simon**, mivel a kir. törvényszék az általa újabban bejelentett tanúk kihallgatását mellőzte és mert sértettét nem a kihallgatás során, hanem a vádbeszéd után eskettette meg, semmisségi panaszszal élt.

Kegyetlen panaszos.

Vucsics Antal 13 éves fiu Hajdu Károlynál volt szolgálatban, de a gazdája szűkmarkusága folytán, a mely bebizonyítást is nyert, éhséget és nélkülözéseket szenvedett, miért is egy izben arra vetemedett, hogy 1 liter pálinkát elvitt gazdája pinczejéből és a bevásárlásra kapott 27 krt elsikkasztotta. A mai tárgyalás folyamán a megtévelyedett fiu töredelmesen kért bocsánatot gazdájától, de ez hajthatatlan maradt és a hallgatóság zugó méltatlankodása közben kérte a vádlott megbüntetését, mire a törvényszék a vádlott fiut **egy napi elzárásra** ítélte.

Ludasi betörők

Szvitkó István, Mészáros Béla és Sebők Vincze még 1901. április 5-én Ludason Tukarcsi Antal üzlethelyiségébe hatoltak úgy, hogy az ablaktáblát kivéve bemásztak a boltba és onnan 16 korona készpénzt és 4 korona értékű dohányt elvittek. A kir. törvényszék a beismerésben levő vádlottak közül Szvitkó Istvánt és Mészáros Bélát lopás büntette miatt egyenként **6—6 havi börtönre** és 3 évi hivatalvesztésre, Sebők Vinczét pedig, mivel csak most töltötte be 15-ik évét **1 hónapi fogházra** ítélte. Ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlottak azonban felebbezték.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 27-ére melegebb időjárás várható, elvélve csapadékkal.

Gabonatözsde.

Helyi gabona árak.

A mai pénteki hetipiaczon élénkebb kínálat és vételkedv mellett forgalomba került 15—20,00 mt.n. buza 7-15—20 koronáért kelt el,

Zabban alig volt kínálat és ugyancsak gyöngé kereslet mellett 4—500 mt.mázsa kelt el 5.10—15 koronás árban.

Jó minőségű tengerit 6.40—50 koronáért vásárolták,

Budapesti gabonatözsde.

Mérsékelt kínálat és kevés vételkedv mellett ma 19.000 mm. buza adatott el változatlan áron.

A többi cikkek szintén változatlanul zártak.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza	—	—
Buza okt.-re	734	737—735
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	613	616—615
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	541	542—541
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	623	624—623
Tengeri aug.-ra	627	628—627
Tengeri májusra	5.25	5.27—5.26
Repce aug.-ra	11.85	11.85—11.95
Repce	—	—

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

HIRDETÉSEK.

12457./903. kap. igt.

Hirdetmény.

A szabadkai országos vásár **f. évi junius hó 29., 30., és július 1-én** fog megtartatni, mely vásárra a sertések felbajtása tilos.

Megjegyeztetik, hogy a rendőrhatalóság a 39505/1901. sz. m. kir. kereskedelemügyi miniszteri rendelet intézkedésének megfelelőleg a vásárban árukkal megjelenő ügy helybeli, mint vidéki iparosok és kereskedőktől, az iparigazolványok felmutatását fogja követelni és így azon iparosok vagy kereskedők, a kik ezen minőségüket igazolni nem tudják, az árusítástól eltiltatnak.

Kérem tehát ezen körülményt hatósága területén minél kiterjedtebb módon közhírré tenni.

Szabadkán, 1903. évi junius hó 23-án.

Szalay Mátyás,
rendőrkapitány.

12231/903. szám. kap. igt.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak helybeli osztály-mérnökségének folyó évi 1002 számú megkeresése folytán a mezői tüzkárok elkerülése végett felhívom az érdekelt földtulajdonosokat — kiknek szántóöldje vasut mentén van — hogy könnyen gyulladható (árpa, buza, zab, rozs stb.) terményeiket learatás után ne rakják körörszókba és asztagokba a pálya közelében, hanem ezeket 95 méter távolságra helyezték el a pálya tengelyétől a (sinectől) s így az összerakott körörszók és asztagok előtt a vasut felé eső oldalon néhány barázdát szántsanak, hogy a netalán keletkező tüzek tovaterjedése ez által is megakadályoztassék.

Megjegyzem, hogy azok kik ezen óvintézkedéseket nem teljesítik, a vasut által okozott tűzvész esetén kártérítést nem kapnak s mulasztásaik következményeit maguk viselik.

Szabadkán, 1903. évi junius hó 20-án.

Szalay Mátyás,
rendőrkapitány.

2548./1903. kap.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Kereskedelemügyi Miniszterium 74061/902 számú rendelete folytán közhírré teszem, hogy az 1890 évi I. t. cz. 112 §-a értelmében a közutakon éjjel és sötét időben való közlekedés alkalmával minden járműnek (kocsi, szekér, kérekpár, stb.) égő lámpával vagy csengővel kell ellátva lennie, mert az ezen szabály ellen vétők esetről esetre 40 koronára terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni.

Szabadkán, 1903. évi április hó 18-án.

Szalay Mátyás,
rendőrkapitány.

Árlejtési hirdetmény.

A szabadkai m. kir. állami tanítónőképző intézet házi szükségleteinek az 1903. évi Szeptember hó 1-ső napjától 1904. évi Augusztus hó 31-ig terjedő időre biztosítása czéljából az alulírott igazgatóság ezenel pályázatot hirdet.

Szállítandók: fűszer, liszt, kenyér, zsemle és kifli, hús (marha, borju, sertés, bárány hús), hentes áruk, zsír, szappan, fa és kőszón.

Az ajánlatok kiterjedhetnek a szállítandó tárgyak összességére, avagy azok többjére, vagy egy-egy tárgyra.

A szállítási feltételek az alulírott igazgatóságnál f. junius hó 30. napján d. e. 11—12 óra között megtekinthetők. Az ajánlatot tevők kötelesek ajánlataikban kitüntetni, hogy a szállítási feltételeket ismerik és magukat azoknak alávetik.

Az ajánlattevők ajánlataikat zárt borítékban **f. évi július hó 2-ik uapjának déli 12 óráig** kötelesek az alulírott igazgatóságnál beadni és ugyanekkor az intézet igazgatójánál Egyszáz (100) koronát bánatpénzül készpénzben vagy tőzsdei árfolyammal bíró értékpapirban letenni, mi is az ajánlat elfogadása esetén a feltételek értelmében kiegészítendő lesz.

Az intézet igazgató tanácsa az egyes ajánlattevők között szabadon választ.

Szóbeli árlejtés nem tartatik:

Szabadkán, 1903. junius 20-án.

A szabadkai m. kir. állami tanítónő képző intézet igazgatósága.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERICH A.

Bndapest, VII. Dohány-utca 5. sz. alatt.

Legolesőbb a

Terézia

levélpapir

szép Ivori színben, **tükör sima felületű, kellemes írás.** — 50 boríték és 50 levélpapir, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Neumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán.